

Helyben: 4 frt. — kr. negyedévre 2 „ 20 „
Postán küldve: 4 frt. 80 kr. negyedévre 2 „ 50 „
Egyes szám 8 kr.

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelen hetenként 3-szor: Hétjón, Csütörtökön és Szombaton este. Szerkesztő: Szechenyi-könyvtár kiadó hivatali szállítás: Csejgéd utcán Komáromy-háznál földszint.

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr., — háromszorinal 4 kr. Többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árbejegyzés adatik. A nyílt térben való közle-

meny 3 hasábos soraért 15 kr. számították. Az előfizetést és hirdetések eljuttatását helyben: a lap-kiadóhivatalnál a Komáromy-házban és Telegdi k. társas. könyvkereskedésében; Pesten: Zeisler M. nagy-mező-utca 30-dik szám; külföldön: Haasenstein és Vogler: Bécsben, Majnán, Frankfurtban, Berlinben, Hamburgban, Baselen és Parisban; Brauner J. G. Wächter, Oppelk A.: Bécsben; Sachse és társa: Leipzigban; Schulthess Fr.: Zürichben.

Országos dolgaink 1867-dik évben.

XVI. A földmívelés, ipar és kereskedelmi minisztérium s iparunk nagyobb mérvű egyes ágai.

Kereskedelmi és iparos törvényeink s törvényhozásunk.

Minden lehető félreértelést s elmagyarázgatásokat elve vétele végett, — addig is míg közelebbi részletekben szólnánk Debreczen város lakossága politikai közérületének irányzatáról, és minőségéről, megjegyezzük: hogy a közelebbi számban, a vezérezéskben emlegetett „népboldogítók” szó alatt a „Népszájló” emberei és ezek működése értendő; a kiknek működése és ámbátgatásai ellen: mind Tisza Kálmán, mind Keglevick Béla legközelebbi a „Hazánk” és „Hon hasábjam” erélyesen és határozott rosszalással felszóltak. Lapunk iránya: szigorúan azon ösvényen halad előre, amely téren és irányban a balközép közönsége a „Hazánk” szót és működik; lapunk határozottan s tántoríthatlanul azon téren kíván maradni, és hatni: minthogy e város lakossága legnagyobb számának politikai nézetei és felfogásai a „Hazánk”-ban s lapunkban tolmácsolott nézetekkel és felfogásokkal egyeznek meg, s vágnak össze.

Ezt azért tartottuk megjegyzendőnek: mert akadtak olvasóink közt, a kik a „népboldogítók” szó czélatos használatában fenakadtak, s nem tudták megérteni: hogy azon kifejezés alatt, határozottan a „népszájló”-nak emberei és műtársai értendők. Ezek felvilágosító megemlítése után szólunk: az iparos törvényekről.

A miniszteri jelentés: hitelviszonyainkról, kereskedelmi és iparos törvényeinkről sem szól kellőleg beható szabattossággal; pedig biz azokról mondhatott volna elég tanúságos dolgokat.

Személyes hitelviszonyaink, a mindenféle felállítani megkezdett és szaporodó takarékpénztárak jótékony hatásai által elégedvezők kereskedőink és iparosainkra nézve; minthogy ezek képesek üzleteiknél még a 8—10 percentséig pénzt is sikeresen felhasználni.

Legtöbb hátramaradást, visszaélést és csalárdokadást: kereskedelmi, váltó és ipar törvényeink hiányosságai és a vultságai okoznak.

Ezen törvények minél korszerűbben való elkészítése: szakférfiak feladatának kellett lenni, azokat a minisztériumnak már eddigéig lehetett volna készítenni; hogy így azokat az országgyűlés minél előbb, minél gyorsabban átvizsgálja és megállapítsa.

A kereskedelmi minisztériumnak eddigéig csak

egyetlen egy, t. i. az ipar és kereskedelmi kamarákról szóló törvényjavaslatát ismerjük. Azon törvényjavaslatra nézve lapunknak még a múlt évi júli 27-kén megjelent 12-ik számában elmondottuk nemhelyes észrevételeinket. Ott részletezve elbeszéltek: hogy milyenek a külföldi kereskedelmi kamarák; tehát milyennek kellene azoknak nálunk is lenni; s hogy a miniszteri javaslatban elért összeállítású kamarák fentartása: nem egyébként talán pénz és kézilásnál s felesleges inrémzénynél, mely nem képes az ipar és kereskedelem egyes fő helyeinek s vidékeinek érdekeit helyesen és igazán képviselni; és így, hogy egészen felesleges a kereskedő s iparos testületeken kívül, azoktól külön álló kamarákat szervezgetni.

Ugyan azon ezekben részletesen kifejtettük azt is: hogy iparos viszonyaink jelenleg mennyire helytelenek, rendezetlenek és ziláltságuk miatt tarthatlanok; ezen állításunk alaposágát még kézzel foghatóbban igazolja az itt alább, a megszáros czéhez intőzve olvasható czikk.

Mi tehát azt ohajtanánk: hogy a kereskedelmi minisztérium; a kereskedelmi, gyár és kézműipar, úgy szinte a bányaipart illető törvényjavaslatok elkészítésével minél inkább sietne; és azokat ne önkény szerint kiválogatva meghívott kereskedő és iparos egyéniségek elébe adná véleményezés végett, — a kik az általi kenyerkeresetök miatt épen érdekelt felek; hanem az országos közvéleménynek adja át megbirálást és megostálást végett.

Megjárta volna Poroszország, Anglia stb. ha főleg a czéhek megkérdézésé után s nyilatkozatai szerint akarta volna az ipar szabadságot behozni, s az iparügyet szabályozni!

Az iparosok és kereskedők véleményezései csak a már kész javaslatra lehetnek meghallgathatók mivel különben könnyen az történhetik, a mi a kereskedelmi kamarákkal történt. Erre nézve ugyanis a kereskedelmi minisztérium tervekészítésével bizonyos pesti kereskedőket megbízván: ezek azt véleményezték, hogy Debreczenben és Brassóban nem kell kereskedelmi s iparkamarát felállítani. Ezen urak lehetnek okos emberek, de nem részrehajlatlan s irigység nélküli vélemény készítő; — és bizonyosan nem ismerik az országos iparos és kereskedelmi viszonyokat!!

A debreczeni megszáros czéhez!

Urain! emlékeztetnek arra, hogy én a múlt évben a czéh társaságából önként kiléptem; nehogy ezen tettem bármikor és bárkitől félremagyaráztassék: eljöttnek látom az időt e tárgyban nyilatkozni. Én el-

hagytam a czéhet azért, mert az ugynevezett szervagási rendszert*) összehérhetetlennek tartom a korszerű haladás és a szabad iparral. Igaz, hogy jó lehetett a rendszer a maga idejében, míg a privilégium egyes testületekre jótékony, de a nagy közönségre mindig annál károsabb hatásait élvezte a czéh; de ma már, mikor az egész világ a szabad ipart tartja a népek fejlődése és anyagi jobbléte egyik legfőbb tényezőjének; ma már az önök, ellenében mindig oly erősen védett a rendszer, czélszerűtlenné és oly elavulttá vált, hogy azt minél előbb átalakítani és a kor igényeibezer mérten módosítani mind a társulat, mind a nagy közönség érdekében a legelőtőbb szükségé vált. Nem czélem a szervagás korszerűtlenségét és mind a közönségre mind a helybeli fogalmakhoz mérten valódi megszárosokra káros voltát részletesen taglalgatni; s hogy Debreczenben csaknem minden tavasszon oly ingalmatlan nehezen jut a közönség nagyobb része harmad-negyed napban egyszer, olyan a milyen huszhoz: ennek okait majd felfedezheti a t. közgyűlés e hó 7-diki ülésében kinevezett bizottmánya. Csak egy pár okot kísérték meg előhozni. Káros a szervagás a valódi megszárosra azért, mert ez intézmény által meg lévő a thághatlanul határozva: hogy mennyit vághat, — nem versenyezhet, s így nem érvényesítheti tehetőségét; azaz hiában igyekszik Z. Z. hogy a székjéit jó huszallássa el, mert a rendszer szerint azt mondják neki az intézők: „bár meg vagyunk győződve, hogy te Z. Z. addig háromszor annyit husz el adhatnál, mivel jó husz szerezted ellátni a székedet és a közönséghez nem vagy épen goromba, míg P. P. egyet eladhat, mert ő nem annyira szereti a jót vágni és goromba vevőhöz; de azért nem vágsz addig, míg P. P. husa el nem kelt, mert majd ott vesz a P. P. husa, ha te annyit vágna, a mennyit el tudna adni, s bár P. P. azt a sovány marhat olcsóbban vette a minőségéhez képest, mint te Z. Z. a jót. A közönségre a szervagás káros meg azért is: mert kénytelen most már a P. P. husát azon az áron meg venni, mivel nincs más, a melyen a Z. Z. jó husa már elkelt, pedig biz az két három krajczárral kevesebb értékű; tehát ha szabad volna a verseny, akkor P. P. látva, hogy ha gyengébbet vágok kénytelen vagyok elhárítani, vagy olcsóbban adni a már kimaradt husz, — oda törekednék, hogy jobbat váglasson, vagy leszorítottván a térről, kénytelen volna helyét olyanusk

*) A szer abból áll: hogy minden megszárosmesternek négy darab marhat szabad vágni; és a szer szerint egyik mester sem vághat addig 4-nél több marhat, míg minden mestertárs 4 darabot te nem vágott el ki nem mért. Ez a czéhes visszacsúcs érvényben tartása: a foka mindig a huszbeli fogatkozásoknak. Szerk.

TARCSA.

Cserey Helena, id. b. Wesselényi Miklósné, a türelmi korszak verianuja.

(Vége.)

Atmenve a dráma második felvonására: itt előlegesen megemlítendő, hogy mind II. József császár a lelkiismeret szabadságát szentesítő türelmi rendeletét Erdélyre nézve 1781-ben nov. 8-kán közzétette, abban a róm. kath. egyházból áttérést tiltó, vagy bármiképp szabályozó bármilyen határozat sem foglaltatott; minék következtében nagy számmal történtek is a protestáns egyházba áttérések, miért a római anyaszentegyház nagy romlását látó azon megrémült gr. Batthyáni panaszos folyamodása s a másfelől is történt figyelmeztetések folytán a császár 1782-ben május 22-kén kelt intézkedésében a róm. kath. egyházból áttérőkre nézve a hatheti előleges oktatást elrendelte, melyet az illetőknek egy papi épületben vagy klastromban kellett kiállítani. B. Wesselényi Miklósné, ki a fennebbiekben rajzolt s irányokban gyakorolt süjtő rendszabályok miatt fordult el, a maga gyarapodására nézve oly erőltető s kényszerítő eszközökhöz nyult catholizmustól, — a türelmi rendelet kiadása után elhatározta, a reformata egyházba áttérni; mit addig is már rég ohajtott, de az azt tilalmazó felsőbb rendeletek miatt tenni nem merészelt. Most e szándékát az 1782-dik év tavaszán Zsibón végrehajtá.

Azon év április 11-ikén magához hivatván reformatus pap Réthi Józsefet, addig volt udvari káplánját Komáromi Dávid minoritát, valamint két tanut, u. m. id. Viski Pál és Gergely László megyei táblabí (Szerkesztői példány. B. n. h.)

rákat — ezeknek, s udvarának jelenlétében nyilvánította: hogy saját lelkiismerete sugallásából meggyőzetten a reformata vallásnak szent, igaz és szentíráson fundált mivoltáról, s hogy annak hitágazatai a Krisztustól fundált apostoli vallással megegyeznek — jövendőben a helvética confessionis lévő reformata vallás követője kíván lenni; mely sajátkezőleg irt hitvallását a tanuk kezébe adta s azután az irti szent vacsorát a szokott szertartásos módon fölvette, magát a zsibói reformatus papnak átajánlotta, hogy annakutánna nem más, hanem a helvética confessionis lévő vallást tartja maga hitének, s annak papjait maga papjainak és tanítóinak ismeri.

Hogy Cserey Helénának e lépése az egész országban, jelesen a kormány-körökben is nagy figyelmet gerjesztett, és saját édesatyjának, kit b. Wesselényi ama lépéséről értesített, valamint két püspöknek és az állambatalomnak roszalását maga után vonta, s a két püspök hitbuzgó tevékenységének gyakorlására új tért nyitott: — azt mondani nem szükséges.

Batthyáni püspök ápril 19-kén az eltért nőhöz irt levelében, öt éles szavakkal dorgálja, hogy „a római katolika hitet, mely a Krisztusban szülte, szemtelenül elhagyni nem sajnálja, az anyaszentegyházat gyalázatosan megtagadni nem átálja.” Ha azért „egyetlen lelkét örökkévaló veszedelemnek kockájára kitenni nem irtózik, a püspök a bárónek, mint az édesanyja ellen rugódozó gyermeket, engedelmességre hajtani kénytelenítették.”

Cserey Farkas leányának a kath. hittől elszakadásáért oly lelki fájdalmát nyilvánította a püspök előtt, mintha annak csak halálát sirathatná; gr. Kollonits nagy-váradi püspök Cserey Helénának a kath. vallástól nyilván eltérését, s általa Calvin tévtanainak vallását, mint felette gyászos esetet siratá. A püspökök s gubernium által az áttérés az ud-

varnak följelentetvén, az erdélyi udv. kancelláriának 1782-ben május 8-kán a császárhoz azon ügyben tett véleményét, hogy t. i. Cserey Helénának hatheti oktatás czéljából a nagy-szebeni apácázárba küldessék, s tőle elvett gyermekei kathol. neveltetés végett nagyatyjuk kezébe adassanak, a császár egészen jóváhagyta s a legfensőbb határozat foganatosítását elrendelő s 1782. május 22-kén kelt kir. leirat a guberniumhoz leküldetett.

Nem sokára, u. m. azon hó végén b. Wesselényi Miklós két idősebb fia: István és Adám meghaltak, kiket b. Wesselényi maga reformatus papjával eltemette, annak következtében gr. Batthyáni püspök a bárónak a felsőbb rendelkezés kijátszásában tanusított vakmerőségét június 13-kán az udvarnak följelenté, s azért őt megfenyítetteti, az ő felsége legszentebb törvényét kitünőleg megszegő zsibói reform. papnak, hivatala tovább folytatásától eltiltását kéré. Az udvartól jul. 3. ez ügyben leküldött decretum, ő felsége nevében mind a bárónak, mind a papnak komolyan megpíróngatását rendelte.

B. Wesselényi három versben folyamodott a császárhoz, s a május 22-ki kir. leiratnak öt süjtő következtől fölmentetéséért esedezett. Terjedelmes, s a nő és anya keserves fájdalmát rajzó második kérésében, — melynek tartalmáról a gyermekek elvételére hozzá küldött és azon év aug. 19-kén Zsibón megjelent kormányászéki biztosokat, u. m. Bako Antal s Turi Sámuel királyi táblai ünbököket is értesítette. — ügyének igazságára nézve különösen azon körülményre hivatkozott, hogy áttérése 1782-ben ápril 11-kén történt, a május 23-kén kelt kir. leiratot több hetekkel megelőzte, annál fogva a hatheti oktatást a után a elrendelő királyi intézkedés rá nem alkalmazható; harmadik kérésében pedig az őt védő hazai törvényekre támaszkodását fejezte ki tiszteletteljesen a monarcha előtt: —

átengedni, a ki hivatásának jobban megfelel. Erre azt mondják önk: hát a szegényebb mesterekből mi lesz? Nem volt, és nem lesz egy olyan iparos testület sem, amelynek minden egyes tagja egyenlő anyagi vagyonnal rendelkezne, még is meg él: sőt szabadba téve az utat, tehetségét jobban kifejtheti és érvényesítheti. Továbbá feltéve, de meg nem engedve, hogy vannak a társulatban még olyanok is, a kik mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben éppen nem kifogástalanok, látván a verseny munkára kényszerítő erejét, dologhoz látnak és érdemesség teszik magokat arra, hogy azt a nevet, melyet most csak a szánalom ad nekik, kiérdemeljék, vagy pedig végképen visszavonulván e tőről, természetükhöz illő más életmódot választanak. Hát az elaggott öregek és özvegyekből mi lesz? Kevés iparos testület van olyan, mely a hátrányos rendszer mellett is oly esinos anyagi vagyonnal rendelkezhetne, mint a helybeli mészárosok, tehát nyugdíj élethosszra és férjhezmenetelig. Van a tisztelt czéhnek anyagi tekintetben véve egy közép osztálya, a kik még most — ugy szólván — a magok lábán járnak. Ne engedjétek uraim! ti erősebbiek a czéhnek, és ne kényszerítsétek, hogy a testületnek a nagy része hálátlan küzdelemben veszítse el vagyonát és erejét, mert derék nélkül sem fő, sem láb fen nem állhat. Reményem, hogy a czéhnek és a szabad iparosok közt már sok helyen felmerült és naponta élesebbé váló viszonyok rendezéséről az országgyűlés nem sokára gondoskodni fog. Uraim! előzzük meg mi itt Debreczenben a derék magyar városban a felsőbbrendelkezést. Engedjétek korszerű, és a czél feladatainak megfelelő intézmények létesítése által a szép iparját oda emelkedni, a melyet ez első élelmiszerek kezelése igényel, és a melyet a derék fogyasztó közönség jogosan megkívánhat. S ha ez megtörtént, én szerencsés vagyok azon helyzetben lehetni, mikép ígérhetem mindazon szabad iparosok nevében, a kik ellen erkölcsi kifogás nincs, miszerint én leszek az első, a ki a békére nyújtott jobbott örömmel megszorítja. Azaz: töröljétek el a szervágást, és mi már holnap nem vagyunk mellékesek.

Boros László m. k.,
mészárosmester.

Debreczeni napló.

□ Az „István” gőzmalomtársulat márcz. 12-kén tartott választmányi ülése a rendes tavaszi közgyűlést ápril 26-kán vasárnap d. e. 10 órakor a Caszino nagy termében rendelte megtartandónak: a múlt évről (igazgató által ajánlott s választmány által elfogadott) osztalék, minek mennyiségét a közgyűlés határozandja meg május 1-ső napjától kezdve véleményeztetik kiosztani. A közgyűlést, mely más években rendszeresen márczius havában szokott megtartatni, azért látta szükségesnek a választmány említett napra kitűzni, hogy a választmány által új részvények kibocsátása alapján építendő új malom építési s berendezési terve s megközelítő költségvetése összeállítására: az igazgatónak s műtanvezetőnek elegendő ideje maradjon, s az adatok és körülményekről értesülendő közgyűlés annál biztosabban határozhasson.

□ Egy járdataposónak azon egészséges eszméje keletkezett, hogy a városháza előtt megkezdett gyönyörű és kényelmes gyalogjárda minél nagyobb mérvben lehető folytatása czéljából jó lenne magunkat önkéntesen megadóztatni. Több ezerre mehet Debreczenben azoknak száma, kik máresak azon időkben is, hogy legalább a főbb utazákon a mostani lábfelező járdák helyett díszes és kényelmes burkolaton járhasanak, naponként egy krajczárt a legszivesebben áldozhatnak; bizonyára fognak találkozni többen, kik a vá-

mind e kérései és lépései teljesen sikeretlenek maradtak. S a mi leginkább meglepő, e kedély-zaklató ügyben: bár a gubernium szept. 10-kén tett fölterjesztésében elismerte, hogy a május 22-ki rendeletben, az annak kiadása előtt a kath. hitől elszakadókra nézve semmi intézkedés nem foglaltatik, s így Cseréy Heléna arra vonatkozó állításának igazságát indirectve elismerte — az udv. kanczellária okt. 2-kén ez ügyben a kormányzékhez intézett rendeletben a császárné nevében parancsolta, hogy „mind a zokra nézve, kik a máj. 22-ki kir. leirattal a kath. hitől elszakadtak, a z on kir. rendelet pontosan megtartassék, s így Cseréy Helénára is haladékok nélkül végrehajtsassék.”

Sajnálva, sőt fájdalommal jegyzi fel a historicus e tény Erdély történelmének lapjaira. — s fájdalommal teszi azon vallomását: a fölvilágosodott, nemes indulatu, s emberbarát császár Cseréy Helénára nézve, midőn öt sújtó rendeletének visszaható erejét is kimondotta, sem a jogot nem akarta ismerni, sem könyörületeséget, s még királyi kegyelmet sem gyakorolt. B. Wesselényiné sorsa, kinek kevéssel azelőtt Ferencz fia is meghalt, végkép eldőltve lön. Miután férjét 1782-ben november elején Maros-Vásárhelyre, hová a gr. Haller Jánossal fenforgó perében idézve volt, elkísérte, december közepén Nagy Szebenbe elutazott. Bár a guberniumot, jelentvén hogy terhes, s „igen nyavalyás állapottal van”, azért „a Jézus Krisztus kinszenvedésére” kérte, az oktatása ügyében neki adandó némi könnyebbségekre nézve, jelesen, hogy ne legyen kénytelen a klostromban lakni, és ott hálni, haszinte ott lesz is az oktatása, — a püspöknek iránta nyilvánított kiméletlen, szinte nem emberi szigorát nem enyhíté; valamint azt sem nyerte meg, hogy kedves barátja s sógornéja b. Büffy Györgyné, szül. Wesselényi Zsuzanna, férje nővére hozzá bocsáttassék. Két héttel

ros díszét is sok tekintetben emelő ezen kényelemét nagyobb összeget is örömmel felajánlanak. Ugy tudjuk, hogy e tekintetben az aláírás ha még meg nem kezdett is, haladéktalanul fogantatba vétetik.

□ Szathmáry József nyugalmazott országos főtörvényszéki tanácsos — folyó hó 12-kén estei 8-9 óra közt, — végelgyenülésben Uj-fejértőn meg halt. Végso tisztesség tétele f. hó 14-kén délután történik. — Benne egy — mindenkinek szolgálni kész, — hazáját szerető honpolgár hunyt el. — Nyugodjon békével!

□ A Perlmoosi-Portland-cement és Kufsteini hydraulikus mész használatáról szóló utasításra, melynek példányai lapunkhoz vannak mellékelve, figyelmeztetjük olvasóinkat.

Fővárosi hírek.

— A belügyminisztérium az ország összes hatóságaihoz rendeltetett intézett azon felhívással, hogy a municipális autonómia megőrzése végett azon társaságoknak, melyek politikai czélok elérésére törekednek, gyűlések tartására a középületek helyiségeit ne engedjék át.

— A m. k. honvédelmi minisztérium körrendeletet bocsátott valamennyi törvényhatóságokhoz, melyben a f. évi január 17-kén miniszteri megbízás téves idézetével kibocsátott rendelet (a katonaváltásnak 1000 friban megállapítása iránt) mint törvényhozás köréhez tartozó, ennek további intézkedéseig hatályon kívül helyeztetik.

— A „P. H.” írja: Utóbbi időben híre járt, hogy vagy Széchenyi Gyula gróf, vagy Orczy Béla báró a közös külügyminisztériumba lépnek. Most ugy értesülünk, hogy valószínűleg mindkettő be fog lépni és pedig az egyik tán (másod.) al-államtitkári minőségben, különösen a minisztert képviselő a magyar delegációban, a másik ellenben mint osztályfőnök.

— A közmunka- és közlekedési minisztérium a hatvan-miskolczi vasutnak államköltségén leendő kiépítése ügyében Gyöngyös és Eger városokat — benyújtott folyamódványaik folytán értesítették: rendel: hogy Gyöngyös várostól a vasut 2400 ölnyre fog elmenni, Eger városát azonban érinteni nem fogja. De ha egy szárvonal létesítése Eger érdekben tervbe hoznák, ennek pártolását megígéri.

Fest Imre államtitkár f. hó 13-án Bécsbe utazott, hogy a kelet-ázsiai expedíció ügyében tartandó tanácskozáson részt vegyen. A conferentián Tegethoff altengernagy is részt vevend. Mint híresztelik, az expedíció csakugyan létesülni fog.

— A magyar északi vasut közlekedési rendkívüli közgyűlése élénk vitákra adott alkalmat; helyenkint mérges recriminációkban törtek ki a szőlők s az a legeredetibb, hogy a kormányra, mely ezen sem élni sem halni nem tudó vállalatot vonaglásából kirántani akarja. Egyik szónok azt mondá: hogy mostoháiban bánik a társulattal, mint az istenben boldogult Schmerling-Zichy kormány. Végül azt határozta, hogy a kormány javaslatainak (a pálya átvétele iránt) s az eddigi ügyvitelnek megvizsgálása s véleményadás végett 9 tagú bizottság küldessék ki, s ez jelentését az aprilisban tartandó közgyűlésre adja be.

— Fegyenczövő egyletek alakítása terveztek. S igen helyesen. Ha mi hazánkban a humanizmus valóban meggyökerezett volna, szükség, hogy ne az államra bizzuk a humanitást, mert az állam kormányoz, de nem érzi, hanem maga a társadalom, önjerejéből teremte men azon szerveket, melyek az emberiségét és polgárisodást fokozzák és kifejlesztik.

kínzóztatott így, míg végre azt megnyerte, hogy saját férfi- és nő-cseledei legyenek körülötte, férje olykor meglátogathassa, s terhes volta tekintetéből olykor a klostromból szabad levegőre kimehessen — s így 1783. jan. 7-én az ottani apácza-zárdába bement, s febr. 18-ig s így 42 napig bizonyos Vizi pátértől a kath. hit ágazataiban oktatást kapott, oly eredménnyel, hogy a guberniumhoz benyújtott végnyilatkozatában kijelentette, hogy „lelke nyugalmát egyedül a helvét hitvallásban találja, annak igazságáról teljesen meg van győződve s azért eltökélt szándéka: haláláig ezen üdvözítő hitben megmaradni.”

Kérésére a gubernium a püspökkel a hatheti kiállításról neki a szokott bizonyítványt kiadatta, s az ügynek így módon a legbensőbb rendelet érteimében történt befejeztetését febr. 19-iki zártudósításában följelentette.

Ki volt e gyászor ügyben a győzelem? az állam-hatalomé-e, vagy Cseréy Helénáé?

Értekező kiemelé, hogy e vegyes házassági dráma a polgári házasság behozatalának szükségességét bebizonyító igen tanulságos adat és példa.

Egy ifju orvos viszontagságai.

(Folytatás.)

Hogy viszontagsáim még inkább főlembem tornyosuljanak: Emiliát a sokszoros izgatottság ágyba ejtette; és kis leányom is vesélyesen beteg lett; s azonfelül még a lakom G. ur. — kinek testi szervezete már régóta teljesen meg vala romolva, betegsége vesélyessé fajult el. Őt naponként több ízben gondosan meglátogattam.

— Csak három betegem volt; s az ezektől kapott tiszteletdíjből kellett sokszorozott kiadásaimat toldozni földözni.

— Patayhonvédegyezredes folyamódványára a pestvárosi tanács elhatározta, hogy a honvédegyezredes pécsettje és iratai, melyek kiadását Mikár felüggesztetett honvédegyezredesi többszörös felszólítás daczára megtagadta, töle brachiummal is elvették. Kérdés, jogositva van-e Pestváros tanácsa ezen magánviszályba politikai uton avatkozni?

Delegatiók.

A magyar delegáció tizenharmadik ülése Bécs, márcz. 6. d. e. 11 órakor. (Vége.)

Falke: Én a közös kormány nevében kívánok e tárgyhöz néhány szót szólani, és a közös kormány által használt czimre nézve, a melyeket illetőleg nehézség tétetett, kijelenteni: hogy azóta, mióta Magyarország alkotmányos önállósága elismertett, a közös külügyminisztérium ezt mindig legnagyobb figyelemmel tartotta szemelőtt. S ha talán egyszer-mászor használtatott is oly kifejezés, mely Magyarország alkotmányos önállósága szempontjából kívánatos lett volna, ezt tessék azon körülménynek tulajdonítani, hogy azon iratok és okmányok, melyekben ez történt, legnagyobb részt a korábbi időkben valók. E tekintetben tehát a közös külügyminisztérium részéről rossz szándékot föltetni nem lehet, annál kevésbé, minthogy azon iratok közül, melyek még oly időkben valók, midőn Magyarország alkotmányos önállósága még visszahelyeztetve nem volt, szintén találkoznak olyanok, melyekben a császári királyi czim használtatott. Mindezeknél fogva én a külügyminiszter nevében föl vagyok hatalmazva kijelenteni, hogy ezután, a mint az eddig is történt, szorosán azon czim fog használtatni, mely Magyarország államiségának és alkotmányos önállóságának kíván kifejezése lenni.

Tisza Kálmán mindenekelőtt az ellen tiltakozik, mintha indítványa által a delegáció elébe nem is tartozó ügyet hozott volna. Szólok, nem hogy mennél többet kívánt volna a delegáció hatáskörébe vonni, hanem éppen azt óhajtott volna, hogy semmi se kerüljön eléje. (Helyeslés a balon). Vádat sem akartam emelni, de a külügyminisztérium képviselőjének előadása után fel kellene olvasni az egész véres könyvet annak megbizonyítására, hogy a közös kormány nem használta a törvényes czimezt, de így csak néhány okmányra utal, melyek a koronázás után jelentek meg. Törvényt ugyan nem lehet a 48 ik előtti czimezre folhozni; de nem is törvényes czimről, hanem Magyarország jelen helyzetének megfelelő czimről szól az indítvány. Szólok végre nem akar a határozat és kívánat közti különbségre ereszkedni, és csak azt óhajta, hogy indítványa a jegyzőkönyvbe vétessek.

Az indítvány a következő formában vétetik föl a jegyzőkönyvbe: „Tisza Kálmán indítványozza: mondja ki a delegáció, hogy” — és most szólni szóra következik az indítvány. A végére pedig ez jó: az indítvány mint a bizottság közkiadványa a jegyzőkönyvbe ígattatni határozatott.

A bizottság áttér az elnöki ágazat czimü tételre: Zsedényi Ede a következő módosítványt nyújtja be: Indítványozza, hogy ezen czim alatt kivetett 90 ezer forintból, 85,443 frtnyi összeg vonassék le, s egyedül a 10-ik tétel alatt kivetett 4557 ft az albizottság által előhozott indokok folytán állapíttassék meg.

Zsedényi indítványát hosszabb beszédben támogatja

Falke a közös külügyminisztérium képviselője, kijelenti, hogy a hivatkozott szakályok idézett szaka-

A sok nyughatalanság miatt szinte esontvázzá asztam el; úgyhogy ha futólagosan valamely tükörben megláttam magat, elijedtem önmagamtól.

Gondolataim örökké a temető és temetkezés rémes képleteivel valának elfoglalva, mintha hideg nedves téli időben kellene azt nekem végeznem.

Elvégre az látszott: hogy a sors ugy mutatkozott, mintha kifáradt volna üldözésben; végzetem jobbra mutatkozott fordulni akarni; a mikor már éppen a legnagyobb ideje volt; és a mikor én azt mégis éppen legkevesebb vártam, s gondoltam.

Márczius hónapban egy este 8 órájában kiindultam, mint rendszeren rossz kedvvel, onnan hazulról. A Heymarketen haladtam végig egy kis boltot keresgélvén, hogy ott ném részére valamit bevásároljak.

A hasonnevű színház előtt, mint rendszeren nagy vala a láрма, tolongás, esetéplé és veszekedés a kocsi-sok közt, a kik egy más után előhajtottak. Én a színház ajtajában megállottam báméskolni; és szomoruan nézdeltem, a mint a pompás fogatokon érkező uraságok a kocsi-ból kiszállongáltak és siettek be a színházba mulatni; a mint a kocsi tolongása közben egyszerre csak felhangzott a kiáltás: „gyorsan orvosért!”

Én rögtön életveszélyzetéssel a kiáltás helyére törekedtem jutni; és egy nyitott ajtóju üveges hintó mellé érkeztem, melyben fiatal női hang fájdalmasan jajgatott.

A kocsi-ban ülő fiatal delnök egyike, a mint a kocsis a színház felé hajtott, kinyújtotta karját a kocsis ablakán át, hogy kiserőit egyikének a szomszéd házak fényesen megvilágított ablakaira mutasson. E perczen a kocsis, hogy mielőbb a színházi bejárásnál legyen, olyan sebesen és gyorsan hajtott el egy vissza forduló kocsis mellett, hogy a nő kidugott karja a másik kocsiba való akadás által szinte széttépetni tetszett.

(Vége köv.)

szai a lajtánimeni kormány felszólalása folytán megváltoztatott.

Csengeri azt hiszi elég lesz téve Zsedényi kívánságának, ha jelentés ezen szavai elé: „az albizottság nem kételkedik, hogy az új szervezet egyaránt meg fog felelni a kor és az új helyzet igényeinek“ a következők tételnek: „az albizottság nem kételkedik, hogy az új szervezet tisztán a külügyi szervezetre szorítva.“ A bizottság elfogadja az albizottság véleményét.

A 4557 frtnyi rendkívüli költséget Simonyi Lajos b. töröltetni kívánja. A bizottság azonban elfogadja.

Simonyi Lajos b. az albizottság jelentése következő tételét töröltetni kívánja: „fennáll egy negyedik osztály, melybe az előbbi időkben azon kitűnő írók tartoztak, a kik az akkori politikát védelmezték és a kiknek tollát kényesebb természetű diplomatikai iratok szerkesztésére vették igénybe. Ez osztály négy titkári állomásra szállíttatik alá. Simonyi indítványát hosszas beszédben támogatja.

Manojlovics Emil, Szontagh Pál, Bónis Simonyt pártolják. A bizottság elfogadja az albizottság véleményét.

Elfogadják az albizottság jelentésének V., VI. és VII. tételét.

A keleti akadémia költségeinél Manojlovics Emil felszólal a mellett, hogy a nyilvános tanfolyam a keleti nyelvekből öt évről 5 évre felváltva, egyszer Bécsben, egyszer Pesten tartassék meg. A bizottság nem fogadja el indítványát.

Olvastatik az albizottsági jelentésnek 2% intercallarisztikus levonásról szóló pontja.

Horváth Lajos jegyző előadja, hogy a birodalmi tanács delegációja e helyett nem tett levonást.

Falke a külügyminisztérium képviselője kéri a bizottságot, hogy a külügyminisztériumnak már határozottá is emelt és magyar szellemben történendő átalakítása tekintetében ezen intercallarisztikus megtakarításokat ezuttal mellőzze.

Tiszta Kálmán az átalakítás által nem látja indokolta a levonás mellőzését, mert az átalakítás nem leendő befolyással a személyzet nagyságára és díjazására.

Szavazás folytán elvetették az albizottság véleménye és elfogadják a közös kormány indítványa, minél fogva a 2% levonás mellőztetik.

Csengeri előadó olvassa a jelentés azon pontját, melyben az ezen ágazat alatti tételek közt az átruházási jogot (virements) megadati véleményezi.

Horváth Lajos jegyző előadja, hogy a birodalmi tanács delegációja ebben egyezik az albizottság véleményével.

Tiszta Kálmán ellene van a virementsnek, mert ez minden rendszeres budgetet lehetetlenné tesz, és ha még az intercallarisztikus levonások is esznek, akkor nem marad meg semmi a pénztárban, de a pénz meg más czélokra is fordíthatott.

Szavazás folytán megadatik a virements joga.

Csengeri előadó olvassa az albizottság jelentésének azon pontját, melyben a külügyminisztériumnak 550,000 frt véleményeztetik titkos költségekre adati.

Horváth Lajos előadja, hogy a birodalmi tanács delegációja megszavazta.

Olvastatik Simonyi báró indítványa, mely szerint csak 450 ezer frt, azután Manojlovics indítványa, mely szerint csak 80 ezer frt szavaztassék meg titkos költségekre.

Tiszta Kálmán a titkos költségeket, habár azokat elméletileg nem is lehetne helyeselni, az önvédelem tekintetéből jogosultnak tartja. Azt jól tudja szóló, hogy a kérdéses összeggel nem lehetne a sajtót megvesztegetni. A kérdés szavazás alá kerülvén, a bizottság elfogadja a 550 ezer frtnyi tétel titkos költségekre. A tárgyalás holnap fog folytatattatni. Az ülés vége d. u. 3³/₄ órakor.

Bécs, márcz. 12. Közvetlen a tegnapi delegáció ülés bezárása előtt Grivicics tbnok hosszabb beszédet tartott, melyben visszautasítja azon vádat, hogy a hadsereg volna oka a nagy államadósságnak. A hadsereg csak a törvény szolgája s nem határoz a felett, valjon lehet-e háborút kezdeni; tevékenysége a belső és külső politikától függ s a mi a hadsereg egységét illeti, ez érzés minden katonai szívében rang különbség nélkül él. A hadsereg harcai dicsőségre leikésült, s ha a dicsőség kettéosztás által elérhető volna, akkor ezen kettéosztás után nyulnánk. Szónok sajnálja a hadsereg szelleméről nyilvánítottakat, mint a mely nyilatkozatok nem képesek e részben a kölcsönös kibékülést előkészíteni. A hadsereg szervezése feletti kérdés egyedül csak az országgyűlés elé tartozik, mert a hadsereg egysége soha de soha nem áldoztathatik fel. A hadügyminiszter soha sem járulhatna a hadsereg szétosztásához, mert a hadügyminiszter s a hadsereg tisztelik a történelmi jogokat, valamint a népek nézeteit s értekeit mindkét részben a birodalomnak, de saját érzelmeit is tiszteltetni kívánja. Szónok még a sajtó egy részének magatartását sajnálja, mely az önmegtartózkodás s a férfias áldozatkészség csorbítására van irányozva. Szónok határozottan hangsúlyozza, hogyha valamely, úgy bizonyára a körülvennivalózt értelemben a hadsereg egysége eikerülhetetlen.

Bécs, márcz. 12. Grivicic tegnapi beszébe a magyar delegációban nagy izgatottságot idézett elő. Tegnapi minisztertanács és pártértekezletek tartottak, Grivicic a legközelebbi ülésben desavonáltatik; a krisisnek még nincs vége. Ennek folytán nem is tartatott ma ülés.

Bécs, márcz. 12. Megbízható hallomás sze-

rint a tegnapi hadibudget feletti vita alkalmával a hadügyminiszter helyettese Grivicics tábornok nyilatkozata által előidézett kellemetlen esemény folytán a magyar delegatio ma ülést nem tartott. A magyar nyelv használásának szokatlansága által Grivicics nyilatkozata félreértésre szolgáltat alkalmat, melynek felvilágosítása s kiegyenlítése valószínűleg még a mai nap folytán bekövetkezik; holnap előreláthatólag delegatioülés és a viták folytatása.

Belföld.

A bácsi választókerületben mint írják, Vukovics Sebő helyére, ki csak e napokban nyilatkozta ki a „Lion“-ban, hogy a képviselőiséget el nem fogadhatja. — Tur Istvan tabornokot léptetik fel képviselő-jelöltül.

A nagyváradi kath. értekezletéről távirják: „A tegnapi délután számos egyházi és világi jelenlétében a kath. autonomia érdekében tartott értekezleten példás egyetértés volt. Az eredmény ez: egyházmegyei értekezlet tartatik márcz. 31-kén. Kérvény a herceg primáshoz és a vallásügyi miniszterhez. A kérvényjavaslat szerkesztésére vegyes bizottság küldetett ki.

Nyilvános számadás. A n-szalontai ifjuság által febr. 8-kán a helybeli h. h. gymnasium könyvtára javára tartott bál bevétele s kiadásáról. 1) Belépti jegyekért befolyt összesen 192 frt, melyhez részint felülfizetések, részint adományozásokkal, következő urak járultak: Harmathy Károly 8 frt, Márki János 8 frt, Markovics Antal 5 frt, Sebő Antal 10 frt, Lovassy Ferencz 3 frt, Zatureczky Gedeon 4 frt, ifju Sternthal Adolf 8 frt, Péri József 3 frt, Kovács Mihály 2 frt, Weiszberger Ede 2 frt, Faltay János 2 frt, Fenesi János 1 frt, Dobozy Menyhért 2 frt, Répásv Gyula 1 frt, Kulcsár Ferencz 1 frt, Böszörményi Károly 1 frt, Kovács Sándor 1 frt, Pallay János 1 frt, Kis Pál 1 frt, Gyémánt Mihály 1 frt, Kosztha Géza 1 frt, Brindus Dóme 1 frt, Sántha Gyula 1 frt, Herceg Ferencz 1 frt, Sziszka János 1 frt, Györfy István 1 frt. Nagy Péter 1 frt, — összesen: 264 frt. — 2) A bál díszítéséhez vett s utólagosan eladott czikkéből befolyt 11 frt 79 kr., — összes bevétele tehát 275 frt, 79 kr. — 3) A kiadások összege 160 frt 79 kr. Mely összeget fentebbi bevételekből levonván, tiszta jövedelmül marad 115 azaz egy-százötven frt. — Ezek után a szíves adakozók s résztvevőknek, a jótékony czél iránt tanusított pártfogásukért köszönetet nyilvánítja a rendezőség.

Nagy-Szeben képviselőtestületének m. hó 27-én érdekes s meglehetősen heves gyűlése volt; tárgyat újonválasztott országgyűlési követ, Kappnak egy indítványa képezte, melyben felhívja a tanácsot és comunitást: ünnepélyesen tiltakozni a különösen N-Szeben város jogait csorbító comesváltoztatás ellen, mert ha már az élethosszig választott gróf elmozdított, törvény szerint e város polgármesterét kellett volna az egyetem vezetésével megbízni; e szellemben ő Felső-géhez, s az országgyűléshez feliratot ajánl. — Indítványa felolvasása után zajos vita keletkezett. Ellene szóltak Schochterus, dr. Lindner, Schreiber Ferencz és Dietrich, hangsúlyozván, hogy itt esakis személyi kérdéssről lehet szó, s a kormánynak el kellett mozdítani egy oly fontos állomást elfoglaló egyént, ki vele ellenséges téren áll. Kimutatják, hogy sokszor történt már hasonló eset, a nélkül, hogy protestáltak volna, sőt 1852-ben és 1861-ben épen tetszőleg fogadták, s így ha most tiltakoznak, úgy tűnik fel, mintha a magyar király és magyar kormány ellen demonstrálnának. Különben is a volt szász gróf, sem föléskelve, sem törvényesen instellálva nem volt; a mi pedig N-Szeben városának erre vonatkozó privilegiumát illeti, az ellen szász részről is nem egyszer történt protestatio, legközelebből épen Brassó tette. Egyáltalában helytelennek látják Kapp indítványát, s dr. Lindner bámulatát fejezi ki a felett, hogy egy város képviselőtestülete egyenesen demonstrálni, és esakis demonstrálni gyűlt össze. Az indítvány melletti szónokok is elmondták hosszú oratioikat s a párszor elnöki rendutasítást igényelt vita befejeztetvén, a kérdés szavazás alá bocsátattott. Az indítványt pártolták 75-en, ellene volt 10. Így elfogadtván, határozatba ment, hogy támogatására a többi szász hatóságok is felszólíttassanak.

Osztrák birodalom.

Midon Gramont herceg Bécsben bejelenté, hogy Napoleon herceg legközelebb Bécsbe fog érkezni, a császári udvar nem késett a hercegnek ott időzése tartamára a bécsi császári palotában ajánlhatni fel lakosztályt. A herceg, mint a „Prager Ztg“ jelenti, az illető ajánlatot köszönettel visszautasítja, még pedig azon indokból, hogy utazásának magán jellegűt külső fellépése által is kifejezni óhajtja, s hogy ennél fogva Bécsben is csak arra fog szorítkozni, miszerint ő Felső-gé engedje meg, hogy személyesen fejezhesse ki előtte mély tiszteletét.

Henrik főherceg ő Felső-gének szokatlan házassága miatt a bécsi lapok mindenféle badarságot összezsírnak. A többi közt azt írják, hogy ő Felső-gé főhercegi jogaitól is megfosztatott. — Ő Felső-gének mint az uralkodó család fejének, s a családi tanácsnak kétség kívül messzeterjedő jogai vannak a család egyes tagjai felett, s a közbejött, bár nem példátlan mésalliance, a család fő engedelme nélkül kövte, különböző megtorlásokra nyujthat alkalmat. De azt mindenkinek lehetne tudni, hogy e hatalom a főhercegi jog megfosztásaig nem terjedhet. Ez

csak törvényes eljárás után lenne eszközölhető, melynek a mésalliance, legalább a főherceg saját személyére nem lehetne alapja. Az úgy íly stadiumában már a magyar törvényhozásnak is lennie bele szólása, miután Henrik csász. főherceg, egyszersmind magyar királyi örökös (haereditarius) herceg is.

Külföld.

Páris, márcz. 9. A törvényhozótestületek elfogadták a sajtó és a katonai törvényjavaslatot. A kormány benyújtja az 1869-iki költségvetést, s ezen indítványt, hogy 440 milliónyi kölcsön vétessék fel. A budgetben a rendes bevételek rovatában 1699, a rendkívüli pedig 93 millió, a kiadások rovatában pedig 1627 millió rendes, s 184 millió rendkívüli kiadás van felvéve.

Páris, márcz. 12. A kamara megadta a kért felhatalmazást a „Figaro“ perbe fogatására a kamara megsértése miatt. Az egyesületi törvény felett már megkezdették a vitát. A „Temps“ jelenti: Napoleon herceg szombaton Bécsbe megy es innen Berlinen keresztül Párisba.

Manin és neje, valamint leányának holttestei, melyek eddig Bécsben, Ary Schaffer családi sírboltjában nyugodtak, f. hó 6-kán reggeli 6 órakor vétetek onnan ki, hogy az olasz követnek s a velencei comiténak átadassanak, mely utóbbi azokat rögtön a vaspályára vitette, és Velencebe szállíttata.

Szent-Pétervár, márcz. 9. A leghitelt érdemlőbb oldalról erősítik, hogy Napoleon császár júniusban Pétervárt meg fogja látogatni. Mintegy 100,000 emberrel tartandó fényes maneuverre tételnek előkészületek.

Washington, márcz. 4. A képviselő-kamarától a Johnson vádokmányához szerkesztett pótczikk szerint az elnök azon súlyos váddal terhelte: hogy a congressus okmányait világosan törvényteleneknek nyilvánítja.

Legujabb.

Perczel távirja, hogy Debreczenbe a 19-ki bálra lejön.

Szombaton márcz. 14-én a képviselőház ülést tart.

A magyar budgetről az „Ung. Ll.“ írja: hogy abban adófelemelés nem indítványoztatik, hanem a jövedelmi adó helyesebb felosztása és rendszabályozása; aztán az indirekt adók némi módosításai; p. a szesadónál a rövidebb gerjedési határidő behozatala fog javasoltatni, stb. hogy az 1868-ki budget fedezve legyen. Az értékpapírok megadóztatni nem fognak.

Bécs, márcz. 13. A magyar delegatio ülésében Kuhn hadügyminiszter kinyilatkozta, hogyha a tegnapielőtti beszédben olysmi foglaltatnék a mi Magyarországnak állampolgári helyzetével nem volna összhangzásban, kijelenti: hogy az szándékán kívül volt. — E nyilatkozat után a hangulat teljesen kielégítő.

London utczáján nagy fali ragaszok láthatók; Inség! inség! inség! felirattal, melyek a végett vannak felragasztva: hogy a St Jameshallban szombaton (ma) férfiak és nők óriási népgyűlést tartsanak azon kérdés feletti tanácskozás végett: hogy a munkahiány miatt dologtalan leve sok ezer, éhenhalás fele közelgő népesség számára miként szolgáltatassék segítség.

Konstantinápolyból írják: hogy Anglia a gibráltári szoros tengert elakarja zárni, hogy így az orosz és észak-amerikai hajórajok bekövetkezheto egyesülését megakadályozza. Bizonyosnak állítják: hogy Észak-Amerika a muszka czárral hadi szövetségre lépett még a múlt évi auguszt. hónapban... E szerint a magas politika: a humanismus és a kormányzati elvegyesség és következetesség hitvallását s bálványolást nem szokta követni.

Kereskedelem, ipar és gazdaszat.

Bécs, márcz. 11. London 116.40. Ezüst 114.35. Arany 5.54. Nemz. kölcsön 65.10. Hitelintézet 187.90.

Pest, márcz. 12. A tegnapi havas esőre ma derült napfényes idő volt. Az itt uralkodó marhavész miatt, nem lesz Pesten országos marhavész. A börzebizottmány hirdetése szerint a Tiszán, Maroson és Ferencz-csatornán a hajózási márcz. 5-án nyílik meg. — Luczerna mag néhány száz mázsa magyar termelés 56³/₄ — 28 ftig kelt; nyers bőr keresett, szőrös portékával, habár már sok érkezett a vásárra, jelentékeny üzlet még nem fordult elő; kősz bórnek úgy mutatkozik hogy elég jó kelete lesz.

Nyiltér.

Több részvényesnek. Hogy a debreczeni takarékpénztár számadatai készülnének el az országban legutóljára, nem egyezik az igazsággal — számadataink régen készen vannak, — de mert csak néhány nap előtt lehettek megvizsgálva, azt bármelyik részvényes megtudhatta volna, ha a pénztár helyiségében az iránt kérdést intéz, hol felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak. Egyébiránt a márcz. 14 kén összehitt választmány a közgyűlést még e hó valamelyik napjára kitűzheti. — Debreczen 1868 márcz. 12.

Komlóssy Imre, takarékpénztári igazgató.

Kiadó lakások.

Czegléd-utczában a 2572-dik számú házban, folyó évi pünkösdtől, következő kiadó lakások vannak, úgy mint:
1-szor. A hátulso épületben, a tornáczról külön bejárattal, magános férfi számára, egy szoba, udvarra nyíló két ablakkal, butorozva, vagy a nélkül.

Hosszupályi regale-jog bérbeadása.

A debreczen-nagyváradai és debreczen-margitai utvonalon fekvő Hosszupályi községben a közbirtokossági regale az 1868-dik év május 1-től, 3 egymástutáni évre, szokott cautio és bánatpénz mellett folyó évi ápril 1-jén fog az uradalmi irodában elárvereztetni. Közbirtokosság nevében

Réti József s. k., uradalmi tisztartó.

Friss vetőmagok.

Jutányos árak, ismert pontos és biztos kiszolgálatás!
Francia luczerna-magok
Magyar vadóc (Baygras) magvak,
Régi Olasz magvak,
Svéd Némét
Stájer Mezei komócsin (Thimotheus.)
Komlószertű Mohár
Hegyi Büköny
Feher gombolyu Tarlórépa-mag. Braunschweigi káposztamagok.
Burgundi bizelőrőpa-mag. Tullói
Hires gomoly répa magok. Különféle ugorka magok.
Cukorrépa-magok. Murokrépa-mag.
Valódi angol Turnips. A legjobb fajta összevegyített fűmagok.

Ajánlja a legnagyobb minőségű választékban ifjabb WALZEL AUGUST magkereskedése Bécsben, Kärtnerstrasse Nr. 11. 4

Eladó gyümölcsfák.

2, 3, 4, 5 éves nemes fajta alma-szemzések kaphatók Szabó Lajos pallagi tanyáján.

Nagybani és részletes eladás.

A pest-budai butor-kézműzeti-részvény-társulat
A teli idey alatt oly nagyszámu butorokat állított elő, és oly nagy mennyiségben, hogy mi a birodalomban létező eféle legnagyobb butor-raktárunkat

A t. cz. közönség szives figyelmébe PESTEN, nádor-utca 9. sz. a berendezett rakhelyünkön bizton ajánlhatunk. A butorok kitünő minősége és a rendkívüli olcsósága szabott árak szónos látogatással kecsegtetnek.

Az igazgatóság.

Ház árverési hirdetés

A néhai Pető Sándor hágyatéki tömegéhez tartozó 6000 forintba becsült czegléd-utczai 30-dik számú ház, és ondtól külső földje f. e. ápril 3-kán délutáni 3 órakor a hely-

színen megártandó nyilvános árverés utján el fog adatni, miről a venni szándékozók aként értesítetnek, hogy az árverési feltételeket alóirttnál megtekinthetik. Debreczen 1868, márcz. 1. Nánássy László s. k. 2 3 törv. tanácsnok.

Szerkesztő: Telegdi László.

Dr. Memingx-féle börtisztító-szer

mindennemű borküteg, kivált ruh, leggyorsabb és ártalmatlanabb eltávolítására. 1 adag víz és kevés áru utasítással: 80 kr.

Pyrethrin-szajviz.

mely egy színvonalba állítható, minden mas legjobb szajvizvel; kitünő mint fog- és inyhus erősítő és tisztító; megakadályozza a kólerakodást, Caries vagy foglyukacsodást, és az inyruhadást; azonkívül eltávolít a szajból minden kellemetlen szagot, és a fogak szép fehér színét fentartja. 1 eredeti üveg ára: 1 frt.

Mindkettőnek, folytonos friss és valódi minőségbeni raktára Debreczen és vidékére egyedül Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL (czegléd-utczai) gyógyszer-tárában. 4

137dik ÁRJEJYZÉK

az „István“ gőzmalom gyártmányairól. (Debreczenben költségmentesen, készpénzértéssel, usztrák értékekben kötelezettségek nélkül.)

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like A. asztali dara nagy, B. ugyancz aprószeru, C. dara közepeszeru, etc.

Cserépgyári hirdetés.

Nyíregyháza városának hazi kezelés alatt levő két rendbeli cserép- és téglagyára, eddigmel előnyösebb és nagyobb mérvű termelés elérése érdekében, új rendezés alá vétetven; az ezen gyárakban cserép- és téglamesteri állomásra czennel pályázat nyitattik, azon kijelentés mellett; hogy az ezen állomásra vállalkozni szándékozók, e folyó évi márczius 30-dik napjáig helyben Gráf Mór ezen gyári felügyelő tanácsnok urnál, szakértői igazolványaikkal ellátva jelentkezzenek; kinél az e tárgy feltételeit is részletesen meg fogják tudhatni. Nyíregyháza, márczius 1. 1868.

A közgyűlés meghagyásából kiadta: Riszdorffer János, főjegyző.

Advertisement for KRÁL-féle hig vasozukor and hig vasszappan, including a circular logo with 'KRÁL' and 'EISEN' text.

GASTROPHAN
Kitünő gyomorerosító, rozsz emésztésnél, gyomorbetegségnél, gyomorsavanyuságnál, görcsöknél stb. általában minden gyomorbetegben, 1 üveg ára 70 kr. Kaphatók Prágában: Fürst J. gyógyszer-tárában. Mindezek egyedül raktára Debreczen és vidékére: (2) Dr. Rothschnek V. Emil czeglédutczai gyógyszer-tárában, a hol is irántok egyszersmind bővebb nyomtatott utasítással is szolgálnak.

Előnyös mód sorsjegy szerzéséhez!!

Alóirttnak van szerencséje a t. cz. közönségnek tudomására juttatni, miszerint (Belgiumban) Brugesben székelő „Banque Populaire“ tarsulat által, az egész Felső-Magyarhon és Debreczen vidékére nézve vezér-ügynöknek nevezetve ki: midőn ezt közlirre tenni batorkodtam, egyszersmind tudatom a t. cz. közönséggel, miszerint 1864-diki 500 darab 100 a. frtos államsorsjegyre, 20 egymástután következő hónapban — csupán csak 5 a. frt. kavonkinti részletfizetés mellett meghatározott sorozat és számmal lehet játszani, — s már az az első havi 5 a. frt. befizetésével 250,000, 150,000 stb. frtnyi nyereményekben részesülni; — husz hó multával pedig minden részvényes tag egy eredeti 1864-diki 100 a. frtos sorsjegyet kap. Továbbba szinte egy mas sorsjegy-társulat tagja lehet az, ki egyszers mindenkorra 5 frtot fizet, — s joga leendő mind addig játszani, egy 1864-diki 400 a. frtos sorsjegyre, míg nem nyer. Igérvények a legközelebbi ápril hó 15-dikére eső kihuzásra a legjutányosabb aron kaphatók. E tárgyakban bővebb felvilágosítást nyujt

Katz Jakab
irodaja, Debreczenben széchenyi-utca 1762. sz. Felső-Magyarhon nevezetesebb városaiiban ügy-nökök kerestetnek; a kik ohajtonának lenni, — bérmentett level s kellő ajánlat mellett e tárgyban nálam kérdést tehetnek.

Magyar kir. szab. tiszavidéki vasut. Menetrend, 1868. márcz. 1-től kezdve további rendelésig.

Table with 6 columns: Station, Direction, Time, etc. Includes sections for I. Bécs és Pest, II. Bécs és Pest, III. Bécs és Pest, IV. Kassáról Pest, V. Aradról Pest, VI. Nagyváradról Pest.

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó posztkocsik menetrendje:
Arad — Széchen. Indul Aradról naponként e. 7 óra, érkezik Aradra naponként reg. 3 ó. 10 p.-kor. (3-4 utas felvétele mellett.) Nagyvárad — Arad. (Személy-szállítás.) Ind. Nagyváradról naponként es. 6 ór. Erkezik Nagyváradra naponként reggel 9 órakor. Nagyvárad — Kolozsvár. Ind. Nagyváradról naponként e. 6 ó. Erkezik Nagyváradra naponként r. 6 ó. 40 p.-kor (7-8 utas felm.) Nyíregyháza — Beregszász. Ind. Nyíregyházáról naponként r. 7 ó. Erkezik Nyíregyházára naponként e. 4 ó. 50 perczkor. (3 utas felm.) Nyíregyháza — Szatmár — N.árvány. Ind. Nyíregyházáról naponként e. 6 ó. Erkezik Nyíregyházára naponként e. 9 ó. 45 p. (3 utas felm.) Miskolcz — Eger — Hátvan. Ind. Miskolczról naponként r. 8 ó. 30 p.-kor. Erkezik Miskolczra naponként e. 6 ó. 10 p.-kor. (3 utas felm.) Kassa — Lőcse — Kézsmark. Ind. Kassáról naponként e. 12 ó. Erkezik Kássára naponként e. 12 óra 10 perczkor. (3 utas felv. m.) Kassa — Tarnóv. Ind. Kassáról naponként e. 1 órakor Erkezik Kássára naponként e. 1 óra 30 perczkor. (7 utas felvétele m.) Kassa — Munkács — Szegeih. Ind. Kassáról naponként e. 11 óra 45 perczkor. Erkezik Kássára e. 1 órakor (3 utas felvétele m.) Kassa — Vác. Ind. Kassáról vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken délelőtti 10. órakor. Erkezik Kássára hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton délutáni 2 óra 45 perczkor. (3 utas felvétele mellett.)

Az igazgatóság. Debreczen, 1868. Nyomatott a városi könyvnyomdájban